

udvalgsarbejdet, og vil selvfølgelig beredvilligt og så præcist som muligt svare på spørgsmålene, så også dansk erhvervsliv, herunder banksektoren, kan se, at vi har en regering, der tager meget klare hensyn til at sikre, at det er godt at drive virksomhed i Danmark.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 61: Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Tilskud til forældre, der vælger privat pasning, herunder disse forældres status i sygedagpengeloven).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 29/10 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

René Skau Johansen (S):

Det var i januar i år, at den såkaldte fritvalg-ordning trådte i kraft. Fritvalg-ordningen var et led i en nødvendig forbedring af børnefamiliernes vilkår, og samtidig var det vigtigt for Socialdemokratiet – det er det stadig væk – at øge kommunernes handlemuligheder inden for børnepasningsområdet, et område, hvor kommunerne som bekendt er hårdt trængt.

Desværre har det vist sig, at i vores iver efter at opfylde disse formål er vi kommet til at lave nogle unødige forhindringer i forhold til ordningen. Det har nemlig vist sig, at nogle af de forældre, som bruger ordningen, bliver overvældet af de økonomiske og administrative byrder, der følger med. Når forældrene f.eks. ansætter en privat børnepasser, bliver de plud-

selig arbejdsgivere med hvad dertil hører af administrative opgaver og udgifter til specielt sygedagpenge.

Derfor fremsætter socialministeren dette forslag til ændring af fritvalg-ordningen. Lovforslaget er en forenkling af de nuværende regler til gavn for både forældre og kommuner. Samtidig vil det øge ordningens fleksibilitet og mindske forældrenes udgifter.

Det har været vigtigt for Socialdemokratiet, at forældrene, der vælger fritvalg-ordningen, fortsat har arbejdsgiverfunktionen, ellers vil det undergrave ordningens formål, nemlig at give forældrene reel frihed og indflydelse på, hvordan deres børn passes.

Hvis forældrene fritages for arbejdsgiverrollen, bliver det kommunen, der kommer til at fungere som arbejdsgiver, og så forsvinder ideen bag ordningen. Vi skal altså ikke fratage forældrene de administrative opgaver, men derimod gøre reglerne lidt nemmere at forstå og administrere. Det er det, der lægges op til med det her forslag.

Også kommunerne drager fordel af det fremsatte forslag. For det første er forenklingen af reglerne jo generelt til gavn for kommunerne. For det andet sparer kommunerne penge, når de ikke længere skal betale tilskud til brugere af ordningen i forbindelse med sygedagpenge. Endvidere bidrager frit valg-ordningen til, at kommunerne kan leve op til pasningsgarantien: Jo flere der vælger denne ordning, jo færre skal kommunerne sørge for en anden pasning til.

En forbedring af børnefamiliernes pasningsmuligheder og levevilkår i det hele taget står øverst på Socialdemokratiets ønskeseddel, og med det her lovforslag fjerner vi nogle af barriererne for frit valg-ordningen, så ordningen bliver lettere at benytte for forældrene. Desuden opnår vi, at det ikke bliver usikkerhed omkring privatøkonomien m.m., der er afgørende for det frie valg mellem en privat og en offentlig pasning.

Socialdemokratiet kan støtte dette lovforslag.

Kristian Jensen (V):

Da Venstres ordfører, hr. Lars Løkke Rasmussen, er optaget et andet sted i huset, skal jeg på hans vegne fremføre Venstres holdning til lovforslaget:

Vi er glade for, at det er lykkedes at få et lovforslag frem, der giver forældre ret til at vælge privat pasning af deres børn. Vi støtter alle de

forbedringer i ordningen, der vil komme, og derfor er vi også glade for det her lovforslag.

Men vi skal ikke lægge skjul på, at vi føler, at der er lang vej endnu, til vi når vores mål. Vi ser gerne, at forældrene selv får lov til at passe deres børn i stedet for at være nødt til at ansætte andre til at gøre det; men det her er en beskeden forbedring af ordningen, og derfor kan Venstre støtte forslaget.

Flemming Hansen (KF):

Vores ordfører, hr. Jens Heimbürger, er ikke optaget et andet sted i huset; han holder tale i Præstø af alle steder på Jorden. Derfor har jeg lovet at meddele, at Det Konservative Folkeparti er en stor tilhænger af frit valg-ordningen, som vi gerne ser udbredt, fordi den giver forældrene en øget valgfrihed.

Det er derfor naturligt, at vi er positive over for forslaget her, som betyder en afbureaukratisering for de forældre, der anvender ordningen.

Med forslaget vil forældrene ikke længere blive betragtet som offentlige arbejdsgivere i forbindelse med de ansattes sygdom. Denne forpligtelse overtages af kommunen, og frit valg-ordningen gøres dermed mere attraktiv.

Vi støtter lovforslaget.

Aage Frandsen (SF):

Da vores partis ordfører, hr. Villy Søvnald, ikke kan være til stede, skal jeg på SF's vegne sige, at det her jo er en mindre ændring af ordningen om privat børnepasning, som Venstre fik indført.

Den ordning er ikke noget, vi har ønsket, tværtimod, men når den nu er der, mener vi, at den ændring, der ligger her, er nødvendig i forhold til det, som allerede er vedtaget. Men det er ikke vores forslag, og det vil det aldrig være, men vi accepterer denne ændring.

Klaus Kjær (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører, fru Inge Refshauge, ikke kan være til stede, skal jeg på vegne af Dansk Folkeparti fremsætte følgende bemærkninger om lovforslaget:

Dansk Folkeparti kan støtte lovforslag nr. L 61 om frit valg-ordningen, der trådte i kraft den 1. januar i år, og som også er fastholdt i den nye social- og servicelov fra juli i år.

Formålet med lovforslaget er at give forældrene større frihed og indflydelse på, hvordan deres børn skal passes, men det øger også kom-

munernes handlemuligheder inden for pasningstilbudene.

Lovforslaget skal forbedre frit valg-ordningen efter en del kritik af de administrative opgaver, som er pålagt de forældre, der vælger at ansætte en børnepasser og herved bliver arbejdsgivere. Og da forældrene f.eks. i dagpengelovens forstand anses som offentlige arbejdsgivere, har det betydet, at de har skullet betale sygedagpenge til børnepasseren i hele sygeperioden.

Disse forhold har været en barriere for ordningens udbredelse.

Regeringen har i forbindelse med børnefamiliepolitikken lovet at forenkle ordningen for forældrene på det administrative område. Og i aftalen med kommunerne om de økonomiske rammer er det aftalt, at kommunerne kan lade tilskud til forældrenes børnepasning følge den betalingsform, der fremgår af de enkelte pasningsaftaler.

Ændringen gør nu forældrene til private arbejdsgivere, når de vælger en privat pasningsform. Det giver plads for mere fleksibilitet og giver forældrene den frihed, de ønsker på pasningsområdet. De kan vælge at ansætte en børnepasser eller slå sig sammen med andre forældre i en pasningsordning eller købe sig til pasning hos private.

Forældre får dermed en stor frihedsgrad med hensyn til pasningsordningerne for deres børn, og det var også formålet med loven i sin tid. Og skulle man fritage forældrene for arbejdsgiveransvaret, ville hele ordningen komme til at ligne endnu et offentligt pasningstilbud. Dansk Folkeparti støtter, at forældre får valgmuligheder.

Selvfølgelig skal forældrene kunne administrere ordningen og tage ansvaret for f.eks. løn-udbetalinger m.v., men her er der lagt op til, at de praktiske forhold omkring ordningen kan forældrene få hjælp til i deres kommunale forvaltning. Derudover kan pengeinstitutter eller servicefirmaer administrere lønudbetalinger, skattetræk, feriepenge m.v.

Dansk Folkeparti mener, at det er et godt lovforslag og støtter det.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Det lovforslag fra regeringens side, der ligger her, indeholder meget klare forbedringer for de forældre, der vælger privat pasning af deres børn.

Centrum-Demokraterne mener, at frit valgordningen er et rigtig godt tilbud til småbørnsfamilierne. Og af de forbedringer, som forslaget rummer, er der tre ting, som CD finder er de væsentligste i forslaget, og som jeg gerne vil fremhæve:

For det første afskaffelsen af reglen om, at tilskud udbetales forud, for med afskaffelsen af reglen bliver det muligt for forældrene at træffe de individuelle pasningsaftaler, der passer bedst til den enkelte familie.

For det andet bliver forældrene med det her forslag private arbejdsgivere i stedet for som nu offentlige arbejdsgivere, og det giver en klar lettelse, idet de som private arbejdsgivere kun skal betale sygedagpenge i 2 uger i stedet for som offentlige arbejdsgivere at skulle betale i hele sygdomsperioden.

Derudover ligger der jo den fordel i det, at de som private arbejdsgivere kan forsikre sig og på den måde blive fritaget for byrden.

Endelig bliver tidspunktet for, hvornår kommunen kan tilbyde forældrene tilskud til pasning, fremrykket til den dato, hvor kommunen ved, at den kan tilbyde en plads i et dagtilbud, og det kan ske på et tidspunkt, hvor kommunen endnu ikke ved, hvilken institution det drejer sig om. Og det er faktisk også en fordel for kommunen, der så bedre kan disponere og der-ved undgår at komme til at stå med en tom plads, og for forældrene vil det betyde, at de kan vente med at beslutte sig for privat pasning, indtil de ved, hvilket dagtilbud der er tale om.

Som det fremgår af mit indlæg, støtter Centrum-Demokraterne lovforslaget.

Anders Samuelson (RV):

For Det Radikale Venstre er det vigtigt, at forældre får mulighed for at vælge mellem offentlig og privat pasning af deres børn, og det var derfor, vi i første omgang støttede frit valgordningen. Vi ønsker at give forældre fleksibilitet i hverdagen, også når det gælder muligheden for selv at bestemme, hvordan éns barn bliver passet.

Der har imidlertid været rejst en del kritik af frit valgordningen for at være for administrativt tung en opgave at løfte for forældrene, hvilket har betydet, at ordningen ikke er blevet benyttet af ret mange forældre. Frit valgordningen giver derfor, som den er udformet i dag, reelt ikke forældre det frie valg mellem privat og offentlig børnepasning, som jo var tiltænkt.

Derfor finder Det Radikale Venstre det positivt, at der nu lægges op til en forenkling af ordningen, og vi mener, at dette forslag er et vigtigt skridt i den rigtige retning.

Især finder vi det positivt, at forældre nu betragtes som private arbejdsgivere i sygedagpengelovens forstand, for det har uden tvivl afskrækket mange forældre fra at benytte ordningen, at de har skullet betale alle udgifterne til sygedagpenge i tilfælde af deres børnepasners sygdom.

Med hensyn til ændringen af udbetalingen af tilskud er Det Radikale Venstre positivt indstillet over for at ændre udbetalingstilbudet, så tilskuddet betales bagud, hvis det på den måde bliver lettere for kommunerne at administrere ordningen.

Samlet set er der ingen tvivl om, at Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Frank Aaen (EL):

Lovforslaget har jo baggrund i en lang, træls udvikling, der startede med, at man med den udemokratiske satspulje igangsatte et forsøg, som partierne lige fra SF og hele vejen over støttede igangsættelsen af. Så fik vi loven, og nu skal vi så ændre lidt i den. Men vi har hele tiden været imod loven, og vi er også imod det her lovforslag.

Man taler om, at det gælder om at gøre forældres mulighed for at finde alternative pasningsmuligheder mindre bureaukratisk, idet der kun er 2.000 forældre, der bruger ordningen, og det er ikke mange. Men det skyldes formentlig, at langt de fleste forældre ønsker deres børn passet i en kvalificeret daginstitution eller en kommunal dagpleje med et forsvarligt tilsyn.

Vi har ikke noget imod, at forældre eksperimenterer med at skabe sig alternative pasningsmuligheder, men vi vil bekæmpe det, der sker lige i øjeblikket, nemlig den tvang, der ligger i, at de lange ventelister presser forældre til at gå ind for nødløsninger, som er i modstrid med deres egne holdninger og ønsker.

Lovforslaget er betænkeligt. Det ser ud, som om det bare er en lille, teknisk ændring af forældrenes rolle, idet de nu bliver private arbejdsgivere, men det betyder jo i realiteten, at kommunerne fralægger sig ethvert ansvar for de ansattes løn- og arbejdsforhold, samt det endnu mere groteske, at de ikke interesserer sig for pasningens kvalitet.

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil kommunerne fremover ikke længere føre tilsyn med

disse pasningsmodeller på anden måde end ved at kontrollere, at der rent faktisk er tale om et pasningsforhold. I virkeligheden er forældrene retligt lige så dårligt sikrede, som hvis de havde valgt en sort dagpleje, og det samme gælder den ansatte.

Fremover påhviler det forældrene at håndtere tingene selv, men imod betaling kan de få kommunen til at yde hjælp.

Man siger, at det er for at mindske det administrative bøvvl, men det, det handler om, er akkurat de samme problemer, som vi kender fra handicaphjælperne.

Vi synes ikke, at de problemer, der er nævnt af flere, skal løses på den her måde, men ved, at man skaffer den ansatte en overenskomst med kommunen og lader kommunen føre tilsyn, men overlader det til forældrene at finde børnepasserer og fastlægge arbejdsopgaverne.

Vi kan altså ikke støtte den her måde at løse de nævnte problemer på og vil stemme imod lovforslaget, og det har jeg sagt på vegne af vores ordfører på området, fru Jette Gottlieb.

Tove Videbæk (KRF):

Dette lovforslag ser Kristeligt Folkeparti som en forbedring af loven vedrørende tilskud til forældre, der vælger privat pasning, herunder disse forældres status i sygedagpengeloven.

Det er udmærket at ophæve bestemmelser om forudbetaling og fremover at lade udbetalingen af tilskuddet følge betalingsformen for den enkelte pasningsaftale. Ligeledes er det positivt at lade forældrene blive private arbejdsgivere. Det gør hele papirarbejdet mere overskueligt og enklere for forældrene.

Mange forældre har netop afholdt sig fra at benytte denne ordning på grund af bureaukratiet, og det foreliggende forslag kan forhåbentlig få flere forældre til at gøre brug af denne ordning, og det vil være en stor fordel for alle parter: for kommunen, som får lettet presset på kommunens institutioner og ventelister, og for forældrene, som kan få en nabo, bedsteforældre, gode venner eller en ung pige i huset til at passe familiens guldklump, og sidst, men ikke mindst, vil det være en stor vinding for barnet, der slipper for at blive fragtet en lang vej bag på mors cykel igennem morgentrafikken, men måske kan blive hjemme eller blive bragt ind til naboen eller over til venner, der bor i nærheden.

Den eneste mangel ved lovforslaget er, at det stadig er sådan, at de eneste, der ikke kan få frit

valg-tilskud til pasning af børnene, er dem, som måske allerhelst ville have det, og det er forældrene. Og Kristeligt Folkeparti håber, at det på et tidspunkt inden alt for længe bliver muligt for forældre i Danmark at få helt frit valg, også vedrørende pasning af egne børn, men indtil videre ser vi dette lovforslag som et skridt i den rigtige retning, og vi kan støtte det.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg kan kun takke for den meget brede tilslutning til lovforslaget, men det er jo også blevet til efter nærmere drøftelser blandt de partier, der stod bag serviceloven, som det er en ændring af.

Jeg er enig med hr. Frank Aaen i, at det ikke er en ordning, der vil blive brugt af særlig mange. Jeg tror, at de, der har en normal arbejdstid, stadig væk vil foretrække de almindelige dagtilbud. Men jeg tror, det er en strålende ordning for forældre med meget skæve arbejdstider eller med børn, der er ret meget syge.

Jeg har mødt fortvivlede forældre, der ikke har kunnet få deres børn i børnehaven og derfor har været ved at miste deres arbejde, og for dem er det en strålende løsning. Og så er det selvfølgelig fornuftigt, at man gør den så lettilgængelig og ubureaukratisk som overhovedet muligt, og det er det, der er sket med lovforslaget, og det har det store flertal, som støtter forslaget, heldigvis forstået.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 13. november 1998, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 20.21
